

Bremangerlandet Vindpark AS
Bukta
6823 SANDANE

Vår dato: 19.09.2022

Vår ref.: 200708328-359 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 61639-001 | 51277077v1

Bremangerlandet vindkraftverk – NVE avslår søknad om utsatt frist for idriftsettelse og forlenget varighet

1. Sammendrag

Bremangerlandet Vindpark AS har søkt NVE om utsatt frist for idriftsettelse og forlenget varighet for konsesjonen for Bremangerlandet vindkraftverk. NVE kan ikke se at det i denne saken foreligger forhold som gir grunnlag for å gjøre unntak fra gjeldende forvaltningspraksis om at søknader om utsatt frist for vindkraftverk ikke skal innvilges. Vi har derfor avslått søknaden i vedtak av i dag.

NVE har i vedtak av i dag også avslått en søknad fra Linja AS om utsatt frist for idriftsettelse av nettilknytningen til Bremangerlandet vindkraftverk.

2. Oppsummering av tidligere saksbehandling

NVE avsto 1.12.2015 søknaden fra Bremangerlandet Vindpark AS (BVAS) om konsesjon for Bremangerlandet vindkraftverk i Bremanger kommune. Olje- og energidepartementet (OED) omgjorde NVEs avslag og ga konsesjon 6.6.2017.

NVE godkjente detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan (detaljplan/MTA) og endringer i konsesjonen i vedtak av 10.7.2020. I vedtak av samme dag avsto NVE søknad fra BVAS om endret ilandføringssted fra Smørhamn til Oldeide. Alle NVEs vedtak av 10.7.2020 ble påklaget. NVE oversendte klagen til OED for endelig avgjørelse 8.7.2021. Klagen er for tiden til behandling i OED.

Det aktuelle planområdet er angitt som LNFR-område i kommuneplanens arealdel. BVAS søkte 15.11.2019 Bremanger kommune om dispensasjon fra arealformålet i kommuneplanens arealdel. Kommunen avsto søknaden i formannskapsmøte 14.1.2020. BVAS klaget på kommunes vedtak, og saken ble oversendt til Statsforvalteren i Vestland. 15.5.2020 opphevet Statsforvalteren kommunens vedtak. I vedtak av 4.6.2020 avsto kommunen på nytt dispensasjonssøknaden. Etter å ha mottatt en anmodning fra BVAS om å gi konsesjonen virkning som statlig plan, fant OED i vedtak av 5.10.2020 ikke grunnlag for

dette. BVAS søkte den 6.11.2020 på nytt Bremanger kommune om dispensasjon fra arealformålet i kommuneplanens arealdel. Kommunen vedtok 17.12.2020 å avvente å ta søknaden til behandling til klagen på NVEs vedtak av 10.7.2020 var behandlet av NVE.

3. Presentasjon av søknaden

BVAS søkte den 11.3.2022 om utsatt frist for idriftsettelse av Bremangerlandet vindkraftverk fra 1.9.2022 til 31.12.2025, og endret varighet på konsesjonen fra 31.12.2047 til 31.12.2050. Søknaden om utsatt frist er begrunnet med manglende avklaring fra konsesjonsmyndighetene og Bremanger kommune. BVAS mener det er forhold utenfor deres kontroll som har hindret idriftsettelse innen gjeldende frist. De skriver at det på nåværende tidspunkt er vanskelig å fastslå når prosjektet kan realiseres, siden det ikke foreligger planavklaring fra kommunen og konsesjonsmyndighetene ikke har tatt stilling til søknad om endret ilandføringssted. BVAS mener de har gjort alt som med rimelighet kan kreves for å oppnå nødvendige avklaringer, blant annet ved å flere ganger anmode Bremanger kommune om å ta den siste søknaden om dispensasjon til behandling.

I søknaden viser BVAS til Stortingets vedtak av 19. juni 2020 om fristforlengelse av vindkraftkonsesjoner utover 31.12.2021. De skriver at vedtaket kun omfatter vindkraftkonsesjoner med frist for idriftsettelse 31.12.2021 eller tidligere, og mener Bremangerlandet vindkraftverk derfor ikke berøres av vedtaket. Det kan etter BVAS sin vurdering ikke være tvil om at innvilgelse av søknaden om utsatt frist for idriftsettelse vil være i samsvar med Stortingets vedtak datert 19. juni 2020. Problemstillingen er, ifølge søknaden, snarere om det vil være forvaltningsrettslig adgang til å avslå en slik søknad som den foreliggende hvor det er forhold fullstendig utenfor konsesjonærens kontroll som hindrer byggestart og idriftsettelse av prosjektet.

4. Presentasjon av høringsinnspill og BVAS' merknader til disse

NVE har mottatt 23 uttalelser til søknaden. Disse er presentert i tabellen nedenfor.

Høringspart	Synspunkt
Bremanger kommune	«Bremanger kommunestyre ser det slik at statlege myndigheiter best er i stand til å vurdere om det ut frå sakshistorikk, lovverk og Stortingsvedtak føreligg sakleg og juridisk grunnlag for å gje utsett frist for idriftsetjing av vindkraftverket og den tilhøyrande kraftleidningen. Kommunestyret er delt omtrent på midten i dette spørsmålet. Kommunestyret ser fram til å få ei avklaring frå statleg hald.»
Statsforvaltaren i Vestland	Mener ut fra en samlet vurdering at søknaden om utsatt frist for idriftsetting av Bremangerlandet vindkraftverk ikke bør bli innvilget.
Statens vegvesen	Har ingen merknader til søknaden
Mattilsynet	Har ingen merknader til søknaden

<i>Naturvernforbundet pva. BirdLife Norge, WWF, Sabima, Norsk Friluftsliv, DNT og NJFF</i>	<i>Mener at NVE ikke bør gi utsatt frist for idriftsettelse, med henvisning til Stortingets anmodningsvedtak av 19. juni 2020, Innst. 9 S (2020–2021) og OEDs vedtak av 7.4.2022 om Skorveheia vindkraftverk. Viser til at de har anmodet OED om å omgjøre konsesjonsvedtaket da de mener det er ugyldig.</i>
<i>DNT og DNT Vest</i>	<i>Mener at vilkårene for utsatt frist ikke er til stede og ber om at søknaden avvises. Viser til at de har anmodet OED om å omgjøre konsesjonsvedtaket.</i>
<i>FNF Sogn og Fjordane pva. DNT Sogn og Fjordane Turlag, Forbundet Kysten ved Kystlaget Hornelen, Naturvernforbundet Sogn og Fjordane, NJFF Sogn og Fjordane, Birdlife Sogn og Fjordane og Natur og Ungdom Vestland</i>	<i>Mener at den lokale motstanden og konfliktene rundt vindkraftverket er så store, og verditapet på natur og kulturhistorisk landskap så inngripende, at prosjektet ikke bør få utsatt frist for idriftsettelse eller utvidet konsesjonsperiode. Mener grunnlaget for å gi konsesjon har vært og er utilstrekkelig.</i>
<i>La Naturen Leve</i>	<i>Mener BVAS må søke om ny konsesjon. Fastholder sin konklusjon i tidligere høringsinnspill i saken om at konsesjonen til Bremangerlandet Vindpark AS er gitt på sviktende grunnlag og bør trekkes tilbake.</i>
<i>Motvind Norge</i>	<i>Oppfordrer NVE til å avslå søknaden, med henvisning til vindkraftverkets virkninger og konfliktnivået i saken.</i>
<i>Nei til vindkraft på Bremangerlandet v/ Jørund Nygård</i>	<i>Ber energistyresmaktene om å avslå på søknaden om utsatt frist, da grunnlaget for å gi utsettelse ikke er til stede.</i>
<i>Einar Svarstad pva. 127 privatpersoner, inkl. grunneierne i sameiene Oldeide, Svoren, Varpe, Klungreset og Svarstad</i>	<i>Støtter søknaden. Viser til at vindkraftverk har gyldig konsesjon, og forventer at offentlige myndigheter legger til rette for at den kan realiseres.</i>
<i>Ivar Rune Varpe pva. 20 grunneiere på gnr. 17 (Svarstad), 18 (Varpe), 19 (Klungreset) og 57 (Oldeide), samt to arvinger til gnr. 17 bnr. 7-8</i>	<i>Ber om at NVE avslår søknaden om utsatt frist for idriftsettelse.</i>
<i>Rolf Holme</i>	<i>Ønsker at søknaden om utsatt frist for idriftsettelse avslås.</i>
<i>Nina Andersen Nygård</i>	<i>Ønsker at søknaden om utsatt frist for idriftsettelse avslås.</i>
<i>Vegard Solheim</i>	<i>Ønsker at søknaden om utsatt frist for idriftsettelse avslås.</i>
<i>Roger Olav Igland</i>	<i>Ønsker at søknaden om utsatt frist for idriftsettelse avslås.</i>
<i>Tommy og Kari-Anne Nygård</i>	<i>Ønsker at søknaden om utsatt frist for idriftsettelse avslås.</i>

<i>Hildegard S. Nygård</i>	<i>Ønsker at søknaden om utsatt frist for idriftsettelse avslås.</i>
<i>Magny Holme</i>	<i>Ønsker at søknadene om utsatt frist for idriftsettelse og forlenget varighet avslås.</i>
<i>Tore Røys Nesbakk og Geir Nesbakk</i>	<i>Ønsker at søknaden om utsatt frist for idriftsettelse avslås.</i>
<i>Sigrid-Helene Husevåg</i>	<i>Ønsker at søknaden om utsatt frist for idriftsettelse innvilges.</i>

BVAS har kommentert de innkomne merknadene i brev datert 15.8.2022. Konsesjonær mener at de har brukt tiden fra prosjektet fikk endelig konsesjon så effektivt som mulig, men at tiden likevel ikke har vært tilstrekkelig til at prosjektet kan realiseres innen gjeldende frist. De trekker fram at etter at detaljplan og konsesjonsendringssøknad ble sendt til NVE i 2019, har tiden gått med til ulike offentlige prosesser knyttet til saksbehandling i NVE, OED og Bremanger kommune.

5. NVEs vurdering av søknaden

5.1. Innledning

I vilkår nr. 3 i gjeldende konsesjon for Bremangerlandet vindkraftverk (NVE ref. 200708328-314) framgår det at BVAS kan søke om forlengelse av fristen for idriftsettelse. Videre kan konsesjonær også søke om endring av konsesjonsvilkår etter energiloven § 10-4 annet ledd.

NVEs vurdering av søknader om utsatte frister gjøres i den enkelte sak. Om en søknad om utsatt frist for idriftsettelse skal innvilges, beror på forvaltningens alminnelige skjønn. Selv om anleggskonsesjonen og energiloven § 10-4 annet ledd gir adgang til å innvilge en søknad om utsatt frist, har ingen krav på å få innvilget en slik søknad.

5.2. Gjeldende praksis for behandling av søknader om utsatt frist for idriftsettelse av vindkraftverk

NVE viser til at vi sendte brev til blant andre BVAS datert 27.11.2019 med informasjon om vår praksis for behandling av søknader om utsatt frist for idriftsettelse av vindkraftverk. I brevet viste vi til Stortingsmelding 25 (2015–2016) (energimeldingen) hvor det blant annet står:

«Urealiserte vindkraftkonsesjoner båndlegger areal i kommunene. Det kan stå i veien for annen lønnsom samfunnsutvikling, og vil i en del tilfeller kunne bidra til at lokale konflikter opprettholdes. Dersom det har gått mange år, kan det også ha oppstått endrede forhold som gjør det nødvendig med nye eller oppdaterte utredninger og eventuelt ny konsesjonsbehandling. Det er derfor ønskelig å begrense videreføringen av konsesjoner som er gitt der det ikke er utsikter til å få realisert prosjektet innenfor en rimelig tidshorisont.» (s. 193)

Stortinget sluttet seg til dette (jf. innstilling fra energi- og miljøkomiteen s. 25.). I vårt brev datert 27.11.2019 framgår det at NVE mener frister for idriftsettelse ikke bør forlenges

utover fristene i elsertifikatordningen, og at vi framover vil legge dette til grunn ved behandling av søknader om forlenget frist for idriftsettelse for landbasert vindkraft. Videre viser NVE til at prosjekter som ikke bygges innen fristen for idriftsettelse kan søke om ny konsesjon. Vi skriver også at i særlige tilfeller hvor konsesjonær har kommet langt i byggearbeidene, men uforutsette forhold (force majeure) hindrer idriftsettelse i tide, kan NVE likevel forlenge idriftsettelsesfristen utover 31.12.2021.

NVE viser videre til at Stortinget 19. juni 2020 fattet følgende anmodningsvedtak (vedtak nr. 799):

«Stortinget ber regjeringen innenfor gjeldende regelverk ikke gi forlenget frist for idriftsettelse utover 31.12.2021 for vindkraftverk på land som i dag har gyldig konsesjon.»

Olje- og energidepartementet redegjorde for oppfølgingen av vedtaket i budsjettproposisjonen (Prop. 1 S 2020–2021). Der står det blant annet:

«Departementet kan vanskelig se at det er forvaltningsrettslig adgang til å avslå en søknad om fristforlengelse der et vindkraftanlegg er under bygging med sikte på realisering innen 31. desember 2021, og på grunn av «force majeure» eller andre forhold utenfor konsesjonærens kontroll blir forsinket. (...) Også tidsnød som skyldes aksjoner eller andre tiltak som har til formål å hindre realisering av prosjektet innenfor fastsatt frist 31. desember 2021 regnes som slike forhold.»

I innstillingen (Innst. 9 S (2020–2021)) skrev et flertall i Energi- og miljøkomiteen dette:

«Dette flertallet støtter regjeringens vurdering av forvaltningsskjønnet. Det var ikke dette flertallets intensjon å stoppe vindkraftanlegg som er sterkt ønsket av vertskommunen, og der forsinkelsen skyldes forhold utenfor konsesjonærens kontroll.»

Vi merker oss at BVAS mener omtalen av fristforlengelse i energimeldingen og Stortingets anmodningsvedtak nr. 799 ikke gjelder deres prosjekt, da gjeldende frist for idriftsettelse er 1.9.2022, ikke 31.12.2021. Selv om Bremangerlandet vindkraftverk har frist for idriftsettelse som er uavhengig av elsertifikatmarkedet, mener NVE at signalene og føringene i energimeldingen og Stortingets anmodningsvedtak er relevante også i denne saken. Vi viser i den forbindelse til at olje- og energiminister Terje Aasland i svar på skriftlig spørsmål fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad (SV) om anmodningsvedtaket gjelder for Bremangerlandet vindkraftverk (Dokument nr. 15:2336 (2021–2022)) skriver:

«Konsesjonen til Bremangerlandet vindkraftverk har vilkår om idriftsettelse innen 1. september 2022. Anmodningsvedtaket av 19. juni 2020 treffer derfor ikke helt for dette prosjektet. Uavhengig av det, vil hensynene som ligger bak anmodningsvedtak nr. 799 og presiseringene av hvordan det skal forstås i Innst. 9 S (2020–2021), med tanke på betydningen av hvordan vertskommunene stiller seg til

utsettelse, veie tungt i alle saker om utsatt frist. Søknader om utsatt frist for idriftsettelse må for øvrig underlegges en konkret vurdering i det enkelte tilfellet.»

NVE konstaterer at de aller fleste urealiserte vindkraftkonsesjoner i perioden 2015–2019 hadde frist for idriftsettelse som samsvarte med fristen for elsertifikatmarkedet, som var 31.12.2021. At de få konsesjonene som av ulike grunner hadde andre frister ikke er eksplisitt nevnt i energimeldingen eller anmodningsvedtaket, påvirker etter NVEs syn ikke den konkrete vurderingen som skal gjøres ved behandling av søknader om utsatt frist for idriftsettelse. Vi mener det er klart at hensikten med ordlyden i både energimeldingen og Stortingets anmodningsvedtak er at søknader om utsatt frist for vindkraftverk på land normalt ikke bør innvilges utover 31.12.2021, uavhengig av hva som er gjeldende frist i konsesjonen på søknadstidspunktet.

5.3. Vurdering av om det er grunnlag for å fravike gjeldende praksis

Det framgår av NVEs brev datert 27.11.2019 at fristen for idriftsettelse kan forlenges utover 31.12.2021 i særlig tilfeller der konsesjonær har kommet langt i byggearbeidene, men uforutsette forhold (force majeure) hindrer idriftsettelse innen fristen. NVE konstaterer at det ikke er igangsatt byggearbeid for Bremangerlandet vindkraftverk.

Videre framgår det av Innst. 9 S (2020–2021) at det ikke var intensjon til stortingsflertallet å stoppe vindkraftanlegg som er sterkt ønsket av vertskommunen, og der forsinkelsen skyldes forhold utenfor konsesjonærens kontroll. NVE konstaterer at Bremanger kommune i sitt høringsinnspill i saken ikke har uttrykt at de ønsker at søknaden om utsatt frist for idriftsettelse skal innvilges. Vi konstaterer samtidig at kommunen ikke har fattet vedtakene som er nødvendige for at anlegget skal kunne bygges uten å være i strid med kommunale planer og at kommunestyret i desember 2019 fattet vedtak der de ba NVE og OED om å trekke konsesjonen tilbake. Vi kan ikke se at det er grunnlag i denne saken for å konkludere med at Bremangerlandet vindkraftverk er sterkt ønsket av Bremanger kommune.

BVAS skriver i søknaden at årsakene til at prosjektet ikke kan realiseres innen gjeldende frist i sin helhet skyldes forhold utenfor deres kontroll. NVE er ikke enige i denne vurderingen. Vindkraftkonsesjoner gis normalt med en frist på fem år fra endelig konsesjon til å realisere anlegget. Dette skal være nok tid til å realisere det konsesjonsgitte prosjektet. BVAS fikk endelig konsesjon 6. juni 2017, og fristen for idriftsettelse ble da satt til 1.9.2022 i tråd med dette. NVE konstaterer at BVAS i etterkant av det endelige konsesjonsvedtaket valgte å søke om endringer i konsesjonen, deriblant en større endring av ilandføringssted for vindturbinene og transportrute/adkomstvei til planområdet. NVE vil bemerke at ilandføringssted var et viktig forhold i konsesjonsbehandlingen. Bremanger kommune ønsket ilandføring i Smørhamn, med tilhørende utbedring av fylkesveien. I OEDs konsesjonsvedtak fra 2017 ble denne veiutbedringen av fylkesveien, som følger med valg av Smørhamn som ilandføringsstedet trukket fram som en viktig og positiv virkning for lokalsamfunnet. At BVAS velger å omsøke en vesentlig endringer i prosjektet i etterkant av endelig konsesjon, med den saksbehandlingen det krever etter energiloven, er deres

eget ansvar. Offentlig saksbehandling av endringer BVAS har søkt om, kan etter NVEs syn ikke sies å være forhold utenfor konsesjonærens kontroll. Vi viser til at Bremanger kommunen avsto søknad om dispensasjon den 14.1.2020. At BVAS på det tidspunktet valgte å fortsette prosessen med å realisere vindkraftverket uten at prosjektet var avklart mot gjeldende kommunale planer og uten at det forelå en godkjent detaljplan/MTA, med ett år og åtte måneder igjen til fristen for idriftsettelse gikk ut, må sies å være deres eget ansvar.

5.4. Andre forhold

NVE viser til Meld. St. 28 (2019-2020) Vindkraft på land (vindkraftmeldingen) og Stortingets behandling av denne, samt brev til NVE fra OED datert 8.4.2022 om konsesjonsbehandling av nye prosjekter. Dersom BVAS ønsker å realisere Bremangerlandet vindkraftverk, kan de fremme prosjektet på nytt i tråd med gjeldende konsesjonsregime.

5.5. Vurdering av naturmangfoldloven §§ 8 til 12

Det følger av naturmangfoldloven (nml.) § 7 at prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og at vurderingen skal framgå av beslutningen. Etter NVEs vurdering gir ikke utsatt frist for idriftsettelse og/eller forlenget varighet på konsesjonen nye, vesentlige virkninger for naturmangfold sammenlignet med det som ble vurdert i bakgrunn for vedtak av 10.7.2020, jf. nml. § 8. Vi har derfor ikke funnet det nødvendig å gjøre en ny vurdering av nml. §§ 9 til 12.

6. NVEs vedtak

NVE viser til at den nåværende fristen for idriftsettelse på fem år fra endelig konsesjonstidspunkt sammenfaller med normal praksis. Anleggsarbeidene er ikke igangsatt, og NVE kan ikke se at det er forhold utenfor konsesjonærens kontroll som tilsier at det foreligger grunnlag for å gjøre unntak fra gjeldende forvaltningspraksis om at søknader om utsatt frist ikke skal innvilges.

Etter en konkret vurdering av søknaden fra BVAS mener NVE at det i denne saken ikke er grunnlag for å innvilge søknaden om utsatt frist for idriftsettelse. Vi avslår derfor søknaden fra BVAS om å endre fristen for idriftsettelse fra 1.9.2022 til 31.12.2025 og varigheten på konsesjonen fra 31.12.2047 til 31.12.2050 med hjemmel i vilkår nr. 3 i konsesjonen og energiloven § 10-4 annet ledd.

I vedtaket legger NVE vekt på at BVAS har hatt tilstrekkelig tid på seg til å rekke gjeldende frist. Konsesjonær har selv valgt å søke om endringer i den endelige konsesjonen i etterkant av det opprinnelige konsesjonsvedtaket. Vi legger også vekt på at Bremanger kommune i sin høringsuttalelse i denne saken samt gjennom behandlingen av søknadene om dispensasjon ikke har uttrykt tydelig støtte til realiseringen av vindkraftverket, og at Bremangerlandet vindkraftverk mangler avklaring mot gjeldende kommunal arealplan.

NVE har i vedtak av i dag også avslått en søknad fra Linja AS om utsatt frist for idriftsettelse av nettilknytningen til Bremangerlandet vindkraftverk (NVE ref. 201104378-403). Dette vedtaket er tilgjengelig på våre nettsider www.nve.no/4725/A.

7. Om klageretten

Parter i saken og andre med rettslig klageinteresse kan klage på dette vedtaket. Se opplysninger om klage på siste side i dette brevet.

8. NVE ber BVAS orientere grunneier og rettighetshavere

NVE ber BVAS om å orientere berørte grunneiere og rettighetshavere om NVEs vedtak av i dag, og muligheten til å klage på avslaget, jf. opplysninger på siste side. Orienteringen skal inneholde informasjon om klagerett, klagefrist og retten til å se sakens dokumenter.

Vi ber om at BVAS sender en bekreftelse på at orienteringsbrevet er sendt ut med opplysning om dato for utsendelsen til nve@nve.no.

Med hilsen

Inga Katrine Johansen Nordberg
direktør

Svein Grotli Skogen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

Bremangerlandet Vindpark AS

Kopimottakerliste:

STATENS VEGVESEN

Den Norske Turistforening

Bremanger kommune

NORGES NATURVERNFORBUND

NORGES NATURVERNFORBUND - Ingegjerd Meyer

Olje- og energidepartementet

SFE PRODUKSJON AS

SFE PRODUKSJON AS - Stig Svalheim

SFE PRODUKSJON AS - Arnar Kvernevik

BKK NETT AS

ADVOKATFIRMAET HAAVIND AS - Jøran Sandvik

Sogn og Fjordane Energi AS

Mattilsynet

Bergen og Hordaland Turlag - Siren Skråmestø Juliussen
Forum for Natur og Friluftsliv Sogn og Fjordane - FNF Sogn og Fjordane
LA NATUREN LEVE - INGER BJØRG LEIRVÅG
LA NATUREN LEVE - Marino Ask
TBME - Seksjon for miljøtilsyn energianlegg - Petter Glorvigen
Ivar Rune Varpe
STATSFORVALTAREN I VESTLAND
TOMMY NYGÅRD
MOTVIND NORGE
ROGER OLAV IGLAND
Jørund Nygård
HILDEGARD NYGÅRD
VESTLAND FYLKESKOMMUNE
NINA ANDERSEN NYGÅRD
VEGARD SOLHEIM
LINJA AS
Tore Nesbakk
Magny Holme
Rolf Holme
EKN - Seksjon for nettkonsesjoner - Øistein Løvstad
Einar Svarstad
SIGRID-HELENE HUSEVÅG

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.